

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت‌الله

شماره: ... ۸۷/ف/۱۰۳
تاریخ: ... ۱۳۸۷/۸/۷
پوست: ... صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه سیصد و هشتاد و هفتم مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۷/۸/۴ مشتمل بر بررسی ادامه رسیدگی به طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی.

ماده ۱۲: ماده (۶۲) حذف و ماده (۸۲) به شرح ذیل ...

بررسی: ۱- ماده مذکور و تبصره آن خلاف اصل ۵۲ قانون اساسی دانسته شد. (۱ رأی از ۷ رأی)

توضیح این که بر اساس اصل ۵۲ قانون اساسی رسیدگی و تنظیم بودجه تمام نهادها و ادارات بر عهده دولت می‌باشد و مفهوم از رسیدگی و تنظیم اعلام نظر نسبت به بودجه هر یک از موارد است ولی مستفاد از این ماده و تبصره آن است که بودجه تصویب شده توسط هیأت رئیسه مجلس بدون رسیدگی و تنظیم دولت در بودجه سالانه کشور درج می‌شود.

در مقابل نظر بعضی از اعضای این بود که یا این که مفاد اصل ۵۲ رسیدگی و تنظیم بر اساس ترتیب مقرر شده در قانون می‌باشد و در صورت تصویب این ماده در مجلس و تأیید آن توسط شورای محترم نگهبان عمل دولت طبق آن، بر اساس ترتیب مقرر در قانون می‌باشد و خلاف اصل ۵۲ نمی‌باشد. و یا این که اگر دولت در تنظیم بودجه در بعضی موارد طبق نظر مجلس و در اکثر موارد طبق رسیدگی و تنظیم خود عمل کند عرف چنین می‌گوید که مجموع بودجه بر اساس رسیدگی به تنظیم دولت مشخص شده است.

در مقابل پاسخ بعضی از اعضای به این احتمالات این بود که منظور از قانون مقرر و استظهار از آن، قانون بودجه نویسی می‌باشد نه جمیع قوانین تا شامل قانون جدید مجلس نیز گردد.

همچنین در فرض دخالت نداشتن دولت در تنظیم و رسیدگی به بخشی از بودجه، عرف حاکم به تحقق مفاد اصل ۵۲ نمی‌باشد.

۲- اطلاق ماده و تبصره آن مخالف بند ۹ اصل سوم قانون اساسی و اجازه ایجاد تبعیض ناروا به دولت دادن است. (۵ رأی از ۷ رأی)

در مقابل نظر بعضی از اعضای این بود که با توجه به شرایط لازم در نمایندگان مجلس و هیئت رئیسه و عادل بودن آنان و تنظیم بودجه توسط آنان مستلزم تبعیض نمی‌باشد.

ماده ۱۵، تبصره: توزیع هر گونه نامه، گزارش، بروشور ...

بررسی: تذکر این نکته مناسب است که چه بسا لفظ (بروشور) لفظی غیر فارسی بوده و استفاده از آن در قانون خلاف اصل ۱۵ می‌باشد.

ماده ۱۶، ماده ۱۲۰، بند (د)، بند ۲: تصویب تشکیل جلسه رسمی غیر علنی مجلس

بررسی: خلاف اصل ۶۹ قانون اساسی دانسته شد. (اتفاق آراء ۷ رأی)

توضیح این که بر اساس اصل مذکور تشکیل جلسه رسمی غیر علنی مجلس تنها به تقاضای رئیس جمهور یا یکی از وزرا یا ۱۰ نفر از نمایندگان مجلس انجام می‌شود و دخالت نصاب اکثریت دوسوم نمایندگان حاضر در تشکیل و یا عدم تشکیل جلسه رسمی غیر علنی خلاف اصل ۶۹ می‌باشد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان